

SNJÓFLÓÐAVARNIR Á SEYÐISFIRÐI, BJÓLFSSVÆÐI

Úrskurður Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum

1. INNGANGUR

Skipulagsstofnun hefur fengið til athugunar gerð snjóflóðavarna á Seyðisfirði, Bjólfssvæði samkvæmt lögum nr. 106/2000 um mat á umhverfisáhrifum.

Framkvæmdaraðili: Seyðisfjarðarkaupstaður.

Framkvæmd kynnt í matsskýrslu: Bygging snjóflóðavarnargarðs, svokallaðs þvergarðs, í um 650 m hæð þar sem heitir Brún í fjallinu Bjólfi við Seyðisfjörð.

Markmið framkvæmdar: Að draga úr snjóflóðahættu í byggð undir Bjólfi á Seyðisfirði þar sem heitir Aldan og Bakkahverfi.

Athugun Skipulagsstofnunar: Þann 19. júlí 2002 tilkynnti Seyðisfjarðarkaupstaður framkvæmdina til Skipulagsstofnunar. Framkvæmdin var auglýst opinberlega þann 2. ágúst 2002 í Lögbirtingablaðinu og Morgunblaðinu. Matsskýrsla lá frammi til kynningar frá 2. ágúst til 13. september 2002 á bæjarskrifstofu Seyðisfjarðar, í Þjóðarbókhöðunni og hjá Skipulagsstofnun í Reykjavík. Matsskýrslan var einnig aðgengileg á Netinu: www.honnun.is. Leitað var umsagnar Seyðisfjarðarkaupstaðar, Byggðastofnunar, Fornleifaverndar ríkisins, Heilbrigðiseftirlits Austurlands, Náttúruverndar ríkisins og Veðurstofu Íslands. Engin athugasemd barst á kynningartíma.

Gögn lögð fram við athugun Skipulagsstofnunar:

Matsskýrsla: Seyðisfjarðarkaupstaður. Snjóflóðavarnir á Seyðisfirði, Bjólfssvæði. Mat á umhverfisáhrifum, matsskýrsla. Hönnun. 19. júlí 2002.

Önnur gögn: Svör framkvæmdaraðila við umsögnum og athugasemdum dags. 30. ágúst og 10. september 2002.

2. UMSAGNIR

Umsagnir bárust frá:

Seyðisfjarðarkaupstað, með tölvupósti dags. 9. október 2002.
Byggðastofnun með bréfi dags. 2. september 2002.
Fornleifavernd ríkisins með bréfi dags. 21. ágúst 2002.
Heilbrigðiseftirliti Austurlands með bréfi dags. 8. ágúst 2002.
Náttúruvernd ríkisins með bréfi dags. 23. ágúst 2002.
Veðurstofu Íslands með bréfi dags. 26. ágúst 2002.

3. ATHUGASEMDIR

Engin athugasemd barst á kynningartíma.

4. UMHVERFISÁHRIF FRAMKVÆMDAR SAMKVÆMT FRAMLÖGÐUM GÖGNUM VIÐ ATHUGUN SKIPULAGSSTOFNUNAR

4.1 FYRIRHUGUÐ FRAMKVÆMD

Í matsskýrslu eru kynntir tveir kostir á útfærslu varnargarðs, annars vegar 310 m langur þvergarður og hins vegar 490 m langur þvergarður í um 650 m hæð á svokallaðri Brún í fjallinu Bjólfi ofan Öldunnar og Bakkahverfis á Seyðisfirði. Ákvörðun um hvor útfærslan verður fyrir valinu verður tekin á grundvelli líkanreikninga um áætlaða snjósöfnun á Brún. Varnargarðinum er ætlað að verja byggðina fyrir snjóflóðum með upptök í efri hluta Bjólfs en mun ekki einn og sér veita ásættanlegt öryggi fyrir Ölduna og Bakkahverfi. Áætlað er að framkvæmdir hefjist í maí 2003 og framkvæmdatími verði um hálf t.ár. Kostnaður við framkvæmdina hefur verið áætlaður 225-360 milljónir króna á verðlagi í maí árið 2002.

4.1.1 Varnargarður og efnistaka

Í matsskýrslu kemur fram að um sé að ræða tvær mögulegar útfærslur á þvergarði á Brún, annars vegar 310 m langur garður og hins vegar 490 m langur garður. Fram kemur að garðurinn verði um 20-30 m hár og 55-80 m breiður og muni liggja þvert á rennslisstefnu snjóflóða. Gert sé ráð fyrir að sú hlið garðsins sem snúi að fjallinu verði allbrött (um 4:1) en hliðin sem snúi að byggðinni verði með tiltölulega litlum halla. Fram kemur að framkvæmdasvæðið verði um 120.000-150.000 m² að flatarmáli og sé gert ráð fyrir að nota jökulruðninga sem séu austanmegin á Brún í varnargarðinn. Fram kemur að áætlað hafi verið að um 150.000 m³ þurfi af lausum jarðefnum í garðinn miðað við 310 m lengd en um 240.000 m³ í 490 m langan þvergarð. Efni til framkvæmdarinnar verði fengið með skeringum úr bergskriðu ofan snjóflóðavarnargarðsins innan framkvæmdasvæðisins. Flatarmál skeringa sé áætlað 59.000 m² fyrir 310 m langan garð og um 70.000 m² verði garðurinn 490 m langur. Fram kemur að gera megi ráð fyrir að um 10% efnisins nýtist ekki til garðagerðar og verði umframefni nýtt til frágangs innan framkvæmdasvæðisins í verklok. Ennfremur sé gert er ráð fyrir að yfirborð garðsins verði varið með grófu efni, t.d. mól og stórum steinum sem aflað verði innan framkvæmdasvæðisins.

4.1.2 Vinnubúðir, mannaflapörf og vegslóði

Í matsskýrslu kemur fram að gera megi ráð fyrir að settar verði upp vinnubúðir innan framkvæmdasvæðinu á Brún og verði verktaka gert skylt að afla leyfis samkvæmt reglugerð nr.547/1996 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggisráðstafanir á vinnustað. Ennfremur verði haft samráð við byggingarfulltrúa um staðsetningu vinnubúða. Fram kemur að gert sé ráð fyrir að mannaflapörf vegna framkvæmdanna verði að hámarki 20 manns. Fram kemur að lagning vegslóða að framkvæmdasvæði um óraskað land frá Seyðisfjarðarvegi í Stafdal sé ekki hluti fyrirhugaðrar framkvæmdar. Álit Skipulagsstofnunar frá því 21. ágúst 2001 liggi fyrir þess efnis að ákvæði 6. gr. laga nr. 106/2000 eigi ekki við lagningu vegslóðans og skuli ekki háð mati á umhverfisáhrifum.

4.1.3 Forsendur fyrir gerð þvergarðs og hönnunarforsendur hans

Í matsskýrslu kemur fram að ýmsar forsendur séu breyttar varðandi snjóflóðavarnir á Seyðisfirði frá árinu 1999 þegar skilað var inn frummatsskýrslu til Skipulagsstofnunar um fyrirhugaðar snjóflóðavarnir rétt ofan byggðar á Seyðisfirði. Þar megi nefna betra eftirlit með snjóflóðum úr Bjólfstindi, aukna þekkingu á virkni snjóflóðamannvirkja með hjálp líkanareikninga og frekari reynslu af tiltölulega litlum flóðum sem geti sett af stað stórt flóð neðar í fjallshlíðinni, miðað við svipaðar aðstæður og séu til staðar í Bjólfstindi. Ennfremur hafi frekari athuganir á snjódypt í Kálfabotni leitt í ljós að ekki sé mögulegt að reisa stoðvirki á því svæði. Fram kemur að það sé mat þeirra sem vinni að frumathugun snjóflóðavarna og Veðurstofu Íslands að bygging garðs á Brún sé framkvæmd sem liggi beint við, óháð því hvað verði gert í framhaldi til að ásættanlegt öryggi náist í byggð. Fram kemur að fyrirhugaðir séu líkanreikningar til að athuga snjósofnun á Brún og á grundvelli þeirra verði tekin ákvörðun um lengd þvergarðsins. Miðað við fyrirbyggjandi forsendur sé talið líklegt að 490 m langur garður verði fyrir valinu. Hönnunarflóð sé miðað við að garðurinn eigi að geta stöðvað flest flóð úr Bjólfstindi sem eigi upptök sín ofan garðsins, en óraunhæft sé að gera ráð fyrir að unnt verið að stöðva öll snjóflóð úr fjallinu með upptök ofan þvergarðsins. Varnargarðurinn muni minnka líkur á að snjóflóð með upptök ofan varnargarðsins nái niður í byggð.

4.1.4 Aðrir kostir

Í matsskýrslu kemur fram að fyrirhugaðar framkvæmdir séu fyrsti áfangi í að veita íbúum í Öldunni og Bakkahverfi ásættanlegt öryggi. Ekki sé á þessu stigi um aðra kosti að ræða en byggingu þvergarðs á Brún. Fram kemur að í matsskýrslu sé ekki tekin afstaða til mögulegra varnartilhagana í framtíðinni en að mati framkvæmdaraðila komi sá möguleiki ekki til greina að engin varnarvirki verði reist.

4.2 ÁHRIF Á MENN OG SAMFÉLAG

4.2.1 Snjóflóðahætta og hættumat

Í matsskýrslu kemur fram að samkvæmt nýlega staðfestu hættumati fyrir Seyðisfjörð sé stærstur hluti byggðarinnar norðan Fjarðarár á hættusvæði vegna ofanflóða. Fram kemur að á grundvelli metinnar áhættu séu afmörkuð þrenns konar hættusvæði á hættumatskorti:

Hættusvæði A þar sem staðaráhætta sé á bilinu 0,3 til 1 af 10.000 á ári.

Hættusvæði B þar sem staðaráhætta sé á bilinu 1 til 3 af 10.000 á ári.

Hættusvæði C þar sem staðaráhætta sé meiri en 3 af 10.000 á ári.

Með staðaráhættu sé átt við árlegar dánarlíkur einstaklings af völdum ofanflóða ef dvalið sé öllum stundum í óstyrktu einbýlishúsi. Fram kemur að samkvæmt reglugerð nr. 505/2000 um hættumat vegna ofanflóða teljist staðaráhætta ásættanleg í íbúðarhúsum, skólum, barnaheimilum, sjúkrahúsum og samkomuhúsum ef hún er minni en 0,3 af 10.000 á ári. Fram kemur að sé miðað við 490 m langan garð muni staðaráhætta á svæðinu frá innsta hluta Bakkahverfis og norður að gamla sláturhúsi minnka sem nemi hálfu til heilu áhættuþrepi þ.e.a.s. verði helmingi til 1/3 minni en nú. Einungis Gamlablokk og líklega efstu húsin á Fjarðartorfunni verði á hættusvæði C. Verði 310 m langur garður byggður muni staðaráhætta breytast á sama hátt nema að staðaráhætta í Bakkahverfi minnki óverulega og Nýjablokk verði einnig á C-svæði. Fram kemur að í gildi sé rýmingaráætlun fyrir Seyðisfjörð. Á árabílinu 1990-2001 hafi svokallað Farfuglaheimili verið rýmt 6 sinnum en ekki hafi komið til rýminga innan áhrifasvæðis fyrirhugaðs þvergarðs. Gera megi ráð fyrir að varnargarður á Brún muni breyta forsendum rýmingaráætlana í samræmi við minnkandi áhættu. Búast megi við því að rýmingar verði töluvert fátíðari á þeim svæðum þar sem staðaráhætta minnki.

4.2.2 Byggðapróun og samfélagslegt öryggi

Í matsskýrslu kemur fram að byggð á Seyðisfirði hafi átt undir högg að sækja vegna þeirrar byggðapróunar sem átt hafi sér stað á landsbyggðinni á undanförunum árum. Fram kemur að erfitt sé að segja til um áhrif fyrirhugaðra varnarvirkja á íbúa- og búsetuþróun og að ekki hafi verið unnar sérstakar viðhorfskannanir meðal íbúa með tilliti til snjóflóða og varnarvirkja. Þrátt fyrir að fyrirhugaður varnargarður á Brún verji aðeins byggðina gagnvart hluta af upptakasvæðum snjóflóða á Seyðisfirði sé talið að öryggiskennd íbúa á Seyðisfirði muni aukast með tilliti til snjóflóðahættu þegar til lengri tíma sé litið og muni hafa jákvæð áhrif á samfélagið og hugsanlega íbúapróun.

4.2.3 Landnotkun, skipulag og útivist

Í matsskýrslu kemur fram að þegar á heildina sé litið séu áhrif framkvæmdanna á landnotkun og landnýtingu minniháttar þar sem framkvæmdasvæðið sé nánast ekkert nýtt í dag. Fyrirhugaðar framkvæmdir muni ekki hafa neikvæð áhrif á útsýni frá svæðinu, óháð því hvaða útfærsla á garði verði valin, enda verði hægt að ganga upp á garðinn. Þaðan verði gott útsýni yfir Seyðisfjörð og enn fremur sé líklegt að fólk fari þangað til að skoða mannvirkið. Fram kemur að á Seyðisfirði sé í gildi aðalskipulag Seyðisfjarðar 1977-1997. Fyrirhugað framkvæmdasvæði á Brún sé utan staðfests aðalskipulags en í undirbúningi sé vinna við nýtt aðalskipulag og verði fyrirhugað framkvæmdasvæði skilgreint sem snjóflóðavarnasvæði í nýju aðalskipulagi.

4.2.4 Vatnsból

Í matsskýrslu kemur fram að framkvæmdasvæðið á Brún sé utan aðrennslissvæðis vatnsbóls Seyðisfjarðar og stafi vatnsbólinu því ekki hætta af vinnu innan framkvæmdasvæðisins. Fyrirhugað vegstæði að Brún sé þó að hluta innan grannsvæðis og fjarsvæðis vatnsbólsins en brunnsvæði þess sé hins vegar í um 1,5 km fjarlægð miðað við beina loftlínu. Vatnsbólinu geti stafað hætta af mengunarslysum á þeim hluta vegslóðans sem sé innan vatnsverndarsvæða. Hins vegar liggja þjóðvegurinn til Seyðisfjarðar um grann- og fjarsvæði vatnsbólsins, þannig að í rauninni sé þessi hætta viðvarandi ástand. Fram kemur að allir flutningar og verklag á fyrrnefndum vegslóðum sem liggja innan vatnsverndarsvæða verði undir eftirliti heilbrigðisnefndar Austurlands og verði sótt um starfsleyfi til nefndarinnar í samræmi við 2. gr. í fylgiskjali 2 með reglugerð nr. 785/1999 um starfsleyfi fyrir atvinnurekstur

sem getur haft í för með sér mengun áður en framkvæmdir hefjist. Til að draga úr hættu á því að vatnsból spillist verði verktökum kynnt staðsetning þess og þess sérstaklega getið í útboðsgögnum að öll vinna við framkvæmdina á aðrennslissvæðum vatnsbólsins verði með vatnsvernd í huga.

4.3 ÁHRIF Á GRÓÐUR OG DÝRALÍF

Í matsskýrslu kemur fram að gróðurfar á Brún beri þess merki að vera í mikilli hæð yfir sjávarmáli og sé háfjallagróður áberandi. Fram kemur að skeringar, efnistaka og bygging varnargarðs muni raska gróðri innan framkvæmdasvæðisins. Við úttekt á gróðurfari fundust hvorki sjaldgæf eða sérstök gróðurlendi á athugunarsvæðinu né tegundir sem séu friðlýstar eða á valista. Fram kemur að talið sé vafasamt að uppgræðsla sé æskileg í þeim tilgangi að reyna að endurheimta upprunalegan háfjallagróður. Ekki séu áform um uppgræðslu á svæðinu sökum mikilli hæðar þess yfir sjó en lífrænum jarðvegi á yfirborði verði ýtt til hliðar og honum jafnað yfir þar sem við eigi að framkvæmdum loknum. Gera megi ráð fyrir að það muni taka mörg ár fyrir upprunalegan háfjallagróður að ná útbreiðslu á ný innan þess svæðis sem raskist.

Í matsskýrslu kemur fram að athugun á fuglalífi hafi leitt í ljós að fuglalíf við byggð undir Bjólfi sé rýrt og fáskrúðugt. Ekki hafi verið gerð sérstök athugun á fuglalífi á Brún en líklegt sé talið að fuglalíf sé fáskrúðugt vegna hæðar svæðisins yfir sjávarmáli. Engar vísbendingar séu um að sjaldgæfir varpfuglar eða fuglar á valista verpi á svæðinu og verði að teljast ólíklegt að svo sé. Gera megi ráð fyrir að áhrif á varpfugla verði aðallega á framkvæmdartíma og reynt verði að halda framkvæmdum í lágmarki yfir varptímann.

4.4 ÁHRIF Á VATNAFAR

Í matsskýrslu kemur fram að ekki séu lækir ofan við fyrirhugaðan þvergarð og sé svæðið á Brún úr malarkenndu efni og frekar þurrt. Mest allur snjór sem bráðni á svæðinu hripi ofan í jarðlögin. Fyrirhugaður varnargarður muni líklega breyta lítið vatnsrennsli á svæðinu nema að því leyti að sennilega aukist magn leysingavatns. Gera megi ráð fyrir því að snjósöfnun verði meiri miðað við 490 m langan garð og þurfi að veita yfirborðsvatni undir garðinn með púkki og ræsi sem veiti vatninu inn á svæði sitt hvorum megin garðsins.

Í umsögn Náttúruverndar ríkisins kemur fram að í matsskýrslu sé ekki gerð nægjanleg grein fyrir hvernig vatni, sem leitt verði um ræsi undir garðinn, verði veitt áfram niður hlíðina og hvernig komið verði í veg fyrir vatnsrof í hlíðinni neðan garðsins.

Í svörum framkvæmdaraðila kemur fram að líklegt sé talið að snjósöfnun á Brún verði meiri eftir að varnargarðurinn hefur verið reistur, þó erfitt sé að fullyrða um það. Miðað við vatnabúskap framkvæmdasvæðisins séu ekki taldir miklar líkur á því að úr ræsunum muni koma það mikið vatnmagn að það valdi meira vatnsrofi en á sér stað við náttúrulegar aðstæður í dag. Ræsunum verði veitt áfram í vatnsrásir sem séu til staðar í dag og við enda ræsanna verði komið fyrir grjóti sem muni minnka líkur á vatnsrofi.

4.5 ÁHRIF Á JARÐMYNDANIR OG LANDSLAG

Í matsskýrslu kemur fram að efnisnám með skeringum ofan við fyrirhugaðan garð og bygging þvergarðs muni valda allmiklu raski á yfirborðslögum á svæði sem sé óraskað í dag. Reynt verði að vinna skeringar þannig að þær falli sem best að náttúrulegu umhverfi sínu. Ekki séu heimildir um jarðmyndanir eða landslagsgerðir sem njóta sérstakrar verndar, skv. 37 gr. laga nr. 44/1999 um náttúruvernd innan áhrifasvæðis fyrirhugaðar framkvæmdar. Framkvæmdir muni breyta ásýnd landslagsins á Brún sem sé óraskað. Hins vegar muni fyrirhugaður garður ekki verða áberandi úr þéttbýlinu á Seyðisfirði.

4.6 ÁHRIF Á MENNINGARMINJAR

Í matsskýrslu kemur fram að ekki sé vitað til þess að fornminjar séu innan framkvæmdasvæðisins en finnist áður óþekktar fornleifar við framkvæmdirnar verði. Fornleifavernd ríkisins skýrt frá fundinum í samræmi við 13. gr. þjóðminjalaga nr. 107/2001.

5. NIÐURSTAÐA SKIPULAGSSTOFNUNAR

Seyðisfjarðarkaupstaður hefur tilkynnt til athugunar, samkvæmt lögum nr. 106/2000 um mat á umhverfisáhrifum, byggingu snjóflóðavarnargarðs, svokallaðs þvergarðs, í um 650 m hæð þar sem heitir Brún í fjallinu Bjólfi við Seyðisfjörð. Markmið framkvæmdarinnar er að draga úr snjóflóðahættu í byggð undir Bjólfi á Seyðisfirði þar sem heitir Aldan og Bakkahverfi. Áætlað er að framkvæmdir hefjist í maí 2003 og ljúki í október 2003.

5.1 FYRIRHUGUÐ FRAMKVÆMD

Kynntar eru tvær útfærslur varnargarðs á Brún, annars vegar 310 m langur þvergarður og hins vegar 490 m langur þvergarður. Ákvörðun um hvor útfærslan verður fyrir valinu verður tekin á grundvelli líkanreikninga um áætlaða snjósöfnun á Brún. Varnargarðinum er ætlað að verja byggðina fyrir snjóflóðum með upptök í efri hluta Bjólfs en mun ekki einn og sér veita ásættanlegt öryggi fyrir Ölduna og Bakkahverfi. Garðurinn verður um 20-30 m hár og 55-80 m breiður og heildarflatarmál framkvæmdasvæðisins verður um 120.000-150.000 m² og er gert ráð fyrir að nota hryggi austanmegin á Brún í varnargarðinn. Áætlað efnismagn er um 150.000 m³ miðað við 310 m langan garð en um 240.000 m³ miðað við 490 m langan garð. Efni til framkvæmdarinnar verður fengið með skeringum úr bergskriðu ofan snjóflóðavarnargarðsins innan framkvæmdasvæðisins.

5.2 ÁHRIF Á MENN OG SAMFÉLAG

Í framlögðum gögnum framkvæmdaraðila kemur fram að samkvæmt nýlega staðfestu hættumati fyrir Seyðisfjörð sé stærstur hluti byggðarinnar norðan Fjarðarár á hættusvæði vegna ofanflóða. Skipulagsstofnun telur ljóst af framlögðum gögnum framkvæmdaraðila að fyrirhugaðar framkvæmdir verði til þess fallnar að draga úr líkum á að snjóflóð sem eigi upptök sín í efri hluta Bjólfstinds nái niður í byggð á Seyðisfirði. Ljóst er að fyrirhugaður varnargarður er einungis áfangi í þá átt að tryggja að staðaráhætta íbúa á snjóflóðahættusvæðum á Seyðisfirði verði ásættanleg samkvæmt skilgreiningu reglugerðar nr. 505/22000 um hættumat vegna ofanflóða. Að mati stofnunarinnar mun bygging þvergarðs, sem verði 490 m langur, lækka staðaráhættu íbúa á stærra svæði í þéttbýli en 310 m langur þvergarður. Skipulagsstofnun telur líklegt að fyrirhugaðar framkvæmdir séu til þess fallnar að auka öryggiskennnd íbúa gagnvart snjóflóðum en ljóst er að þar til fram hafa farið rannsóknir á áhrifum framkvæmda við snjóflóðavarnir á öryggiskennnd íbúa og byggðapróun verður ekki hægt að fullyrða um þennan þátt.

Fram kemur í framlögðum gögnum framkvæmdaraðila að framkvæmdasvæðið sé nánast ekkert nýtt í dag. Að mati Skipulagsstofnunar munu sjónræn áhrif framkvæmdanna úr þéttbýli á Seyðisfirði verða óveruleg, hvort sem um verði að ræða 310 m eða 490 m langan garð, vegna fjarlægðar og hæðarmismunar. Stofnunin leggur áherslu á að við frágang verði framkvæmdir láttnar falla eins vel að landslagi og kostur er eins og fram kemur í framlögðum gögnum framkvæmdaraðila.

Í framlögðum gögnum framkvæmdaraðila kemur fram að framkvæmdasvæðið á Brún sé utan aðrennslissvæðis vatnsbólss Seyðisfjarðar en fyrirhugað vegstæði að Brún sé þó að hluta innan grannsvæðis og fjarsvæðis vatnsbólssins. Skipulagsstofnun telur að

með því fyrirkomulagi sem kynnt sé í framlögðum gögnum framkvæmdaraðila sé hættu á að vatnsból spillist vegna fyrirhugaðra framkvæmda haldið í lágmarki.

5.3 ÁHRIF Á NÁTTÚRUFAR

Í framlögðum gögnum framkvæmdaraðila kemur fram að á Brún sé háfjallagróður áberandi. Fram kemur að skeringar, efnistaka og bygging varnargarðs muni raska gróðri innan framkvæmdasvæðisins. Við úttekt á gróðurfari fundust hvorki sjaldgæf eða sérstök gróðurlendi á athugunarsvæðinu né tegundir sem eru friðlýstar eða á valista.

Skipulagsstofnun telur ljóst, af framlögðum gögnum framkvæmdaraðila, að við efnistöku úr skeringum og byggingu þvergarðs verði allmikið rask innan fyrirhugaðs framkvæmdasvæðis sem er óraskað í dag. Fyrir liggur að svæði sem raskast verður nokkuð stærra að flatarmáli miðað við 490 m langan garð en 310 m langan garð. Skipulagsstofnun telur mikilvægt að tryggt verði að svæði utan skilgreinds framkvæmdasvæðis verði ekki raskað. Að mati stofnunarinnar liggur fyrir að óraunhæft sé að gera ráð fyrir uppgræðslu á gróðurlendi sem raskast og telur að þær aðgerðir sem kynntar eru í matsskýrslu lágmarki hættu á jarðvegsrofi.

Í framlögðum gögnum framkvæmdaraðila kemur fram að fuglalíf við byggð undir Bjólfi sé rýrt og fáskrúðugt. Skipulagsstofnun telur eðlilegt að framkvæmdum verði haldið í lágmarki yfir varptíma fugla eins og fram kemur í framlögðum gögnum framkvæmdaraðila.

Skipulagsstofnun telur að með því fyrirkomulagi sem kynnt er í framlögðum gögnum framkvæmdaraðila til að bregðast við breyttu vatnsrennsli í kjölfar fyrirhugaðra framkvæmda verði hættu á vatnsrofi í fjallshlíðinni neðan þvergarðsins haldið í lágmarki.

5.4 NIÐURSTAÐA

Um er að ræða byggingu þvergarðs í yfir 600 m hæð í fjallinu Bjólfi ofan byggðar á Seyðisfirði sem er áfangi í þá átt að gera staðaráhættu íbúa á snjóflóðahættusvæðum á Seyðisfirði ásættanlega. Skipulagsstofnun telur að fyrirhugaðar framkvæmdir dragi úr líkum þess að snjóflóð, sem eigi upptök sín í efri hluta Bjólfstinds, nái niður í byggð á Seyðisfirði. Að mati stofnunarinnar munu sjónræn áhrif framkvæmdanna verða lítil og þær munu ekki hafa veruleg áhrif á náttúrufar svæðisins.

Á grundvelli gagna framkvæmdaraðila lögðum fram við athugun, umsagna og svara framkvæmdaraðila við þeim er það niðurstaða Skipulagsstofnunar að fyrirhuguð bygging snjóflóðavarnargarðs á Brún í fjallinu Bjólfi við Seyðisfjörð muni ekki hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif, hvort sem um verði að ræða 310 m eða 490 m langan þvergarð. Skipulagsstofnun telur að draga megi úr umhverfisáhrifum fyrirhugaðra framkvæmda með mótvægisáðgerðum sem gerð er grein fyrir í 4. kafla þessa úrskurðar og niðurstaða úrskurðarins byggir á.

Samkvæmt 27. gr skipulags- og byggingarlaga nr. 73/1997 m.s.b. þarf að sækja um framkvæmdaleyfi til Seyðisfjarðarkaupstaðar vegna framkvæmdarinnar. Óska þarf meðmæla Skipulagsstofnunar skv. 3. t.l. bráðabirgðaákvæða skipulags- og byggingarlaga áður en framkvæmdaleyfi er veitt þar sem ekkert skipulag er í gildi á framkvæmdasvæðinu.

6. ÚRSKURÐARORÐ

Í samræmi við 11. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 hefur Skipulagsstofnun farið yfir þau gögn sem lögð voru fram samkvæmt 10. gr. sömu laga af hálfu framkvæmdaraðila við tilkynningu ásamt umsögnum og svörum framkvæmdaraðila við þeim.

Með vísun til niðurstöðu Skipulagsstofnunar sem gerð er grein fyrir í 5. kafla þessa úrskurðar er fallist á fyrirhugaða byggingu snjóflóðavarnargarðs á Seyðisfirði, Bjólfssvæði eins og henni er lýst í framlögðum gögnum framkvæmdaraðila.

7. KÆRUFRESTUR

Samkvæmt 12. gr. laga nr. 106/2000 má kæra úrskurð Skipulagsstofnunar til umhverfisráðherra. Kærufrestur er til 15. nóvember 2002.

Reykjavík, 9. október 2002.

Stefán Thors

Hólmfríður Sigurðardóttir